

Jongeren die rijden zonder rijbewijs

Jongeren die zonder rijbewijs achter het stuur kruipen, doen dat voornamelijk omdat zij dat noodzakelijk vinden. Daarnaast zijn ze zich bewust van de risico's die ze lopen als ze zonder rijbewijs rijden, blijkt uit onderzoek van Stichting TeamAlert.

Het rijden zonder rijbewijs komt regelmatig voor in Nederland: cijfers van het Openbaar Ministerie laten zien dat er in 2020 ruim vijfduizend minderjarige jongeren een boete kregen voor het rijden zonder rijbewijs. Onderzoek laat zien dat bestuurders zonder rijbewijs een veel groter risico lopen om betrokken te zijn bij ernstige verkeersongevallen. Dit geldt extra voor jongeren die zonder rijbewijs rijden; deze jongeren zijn namelijk vaker betrokken bij verkeersongevallen die konden worden voorkomen.

Noodzaak om te rijden

TeamAlert deed kwalitatief onderzoek naar de motieven van jongeren die zonder scooter- of autorijbewijs deelnemen aan het verkeer. Daaruit blijkt dat de meeste jongeren het noodzakelijk vinden om zonder rijbewijs te rijden. Wat zij noodzakelijk vinden, verschilt per persoon; de een vindt een medisch noodgeval noodzakelijk, terwijl de ander een vriend ophalen op het station noodzakelijk vindt. Jongeren maken in ieder geval een bewuste keuze om zonder rijbewijs de weg op te gaan. Hun sociale omgeving heeft weinig invloed op hun gedrag.

Daarnaast rijden jongeren zonder rijbewijs om hun rijvaardigheid bij te houden. Zij willen graag blijven oefenen voor hun rijexamen en kunnen niet altijd wachten op de volgende rijles of vinden de wachtrij om examen te doen bij het CBR te lang, zeker in coronatijd. Ook geldt voor een groep jongeren dat zij voor hun plezier achter het stuur kruipen zonder rijbewijs. Deze jongeren geven aan dat auto of scooter rijden hen veel vrijheid geeft en door zelf achter het stuur te kruipen zijn ze niet meer afhankelijk van hun ouders of het openbaar vervoer.

Bewust van de risico's

Jongeren maken dus bewust de keuze om zonder rijbewijs auto of scooter te rijden. Zij zijn zich daardoor ook bewust van de risico's die zij lopen, zoals het gepakt worden door de politie, het veroorzaken van fysiek letsel en het rijden van schade. Mochten zij een boete krijgen of schade rijden, dan accepteren zij deze gevolgen. Jongeren hebben een dusdanig vertrouwen in hun eigen kunnen dat ze niet verwachten dat er gevolgen zitten aan het rijden zonder rijbewijs.